

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/216/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217217566
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2217217566.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a členiek senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: MINIHOTOVOST, SE, IČO: 043 55 211, so sídlom: Příkop 843/4, 602 00 Zábřdovice, Brno, zastúpený: JUDr. Barbora Korenecová, advokátka so sídlom Slnčná 765/3, Malinovo, proti žalovanému: B. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, Q., zastúpená: Združenie na ochranu práv občana - AVES, IČO : 50 252 151, so sídlom Jána Jána Poničana č. 9, Bratislava, o zaplatenie 350,- EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5Csp/283/2017-66 zo dňa 19.03.2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 5Csp/283/2017-88 zo dňa 10.06.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 350,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 350,- € od 26.12.2014 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100% s tým, že podľa výroku III. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 52, § 53, § 54, § 544 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, ods. 3 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3, § 4, § 5 zákona č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri zmluvách uzavretých na diaľku, § 297 písm. b), § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že vzhľadom na obsah dojednania zmluvy poskytnutú čiastku bola povinná žalovaná vrátiť v lehote kratšej ako 3 mesiace v dôsledku čoho úver sa neposudzuje podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 1 ods. 3 písm. l/ zákona číslo 129/2010Z.z.). Žalobca si svoju povinnosť splnil, keď žalovaná porušila podmienky zmluvy, nevrátila úver riadne a včas do 28 dní od poskytnutia úveru 18.11.2014, dňom nasledujúcim 19.12.2014 sa dostala do omeškania so zaplatením dlhu. V zmysle § 517 ods. 1 a 2 Obč. zákona, keď žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania stanovených zákonom vo výške 5,05% ročne. Strany sporu si dojednali zmluvnú pokutu 12,00 €, v ktorej časti žalobca vzal žalobu späť ešte pred vydaním platobného rozkazu. Žalobca si neuplatnil nárok na zaplatenie nákladov za poskytnutý úver. Predmetom sporu ostala výlučne len istiny 350,00 €, keď žalovaná ani po obdržaní žaloby žiadnu časť dlhu neuhradila, hoci si bola vedomá, že nárok minimálne čo do istiny by mohol byť dôvodný, keď v odpore považovala nárok za bezdôvodné obohatenie z jej strany v sume 350,00 € a v tejto výške bolo aj vyhovené žalobe. Žalobca dojednal zmluvu o spotrebiteľskom úvere so žalovanou ešte v roku 2014, žalobu podal až v roku 2017, pričom, žalovaná si vedomá svojej povinnosti, vrátiť dlh aspoň čo do istiny 350,00 €, tento ani po uplynutí viac než štyroch

rokov nezaplatila. Ochrana spotrebiteľa, neznamená, že spotrebiteľ požíva bezmedzú ochranu a túto ešte aj zneužíva na oddialenie splnenia povinnosti, o ktorej je presvedčený, že nárok oprávneného je dôvodný. Spotrebiteľ koná pri uzatváraní zmlúv ako svojprávny subjekt, vedomí si záväzkov plynúcich zo zmluvy, minimálne čo do základu. V prípade pochybností, vždy má možnosť vopred sa presvedčiť o správnosti svojho postupu, zvážiť si svoje pomery, pred tým ako podpíše zmluvu, keď má povinnosť vrátiť dlh do 28 dní. Je nepochopiteľné, že až po troch rokoch si žalovaná uvedomila svoju neschopnosť v tak krátkom čase dlh vrátiť. Nič jej nebránilo zobrať si úver od iného subjektu, dojednať splátkový kalendár a podľa svojich možností v primeranej lehote dlh splatiť. Žalovaná však takýto postoj v žiadnom smere neprejavila, čo dokazuje jej vedomé neplnenie ani základnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď plnenie prijala, ale nechcela včas vrátiť a ani po podaní žaloby. Potom odpor podaný žalovanou, kde napáda opodstatnenosť takých nárokov, ktoré si žalobca neuplatňuje, náklady na poskytnutie úveru 100,00 €, zmluvnú pokutu, a solventnosť žalovanej, boli bezvýznamné, nakoľko výsledok je taký istý, ako keby odpor nebol podaný. Vzhľadom na pomer úspechu žalobcu priznal náhradu trov konania v rozsahu 100,00%.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná, ktorým sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp. zmeny a zamietnutia žaloby. Žalovaná napriek tomu, že ustanovenie CSP pripúšťa možnosť pojednávania nenariadiť, očakávala, že súd vo veci nariadi pojednávanie, nakoľko žalovaná nepovažuje danú vec ako otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a ešte sa nevyjadrila ku všetkým skutočnostiam, ku ktorým sa mienila vyjadriť na ústnom pojednávaní, kde mienila navrhnúť okrem iného aj vypočutie svedka. Žalovaná v postavení spotrebiteľky môže podávať vyjadrenia a navrhovať dôkazy až do vyhlásenia rozsudku, resp. pokým súd nevyhlási dokazovanie za skončené, čo v sa v prejednávanej spore nestalo; súd prvej inštancie pred vyhlásením rozsudku nevyhlásil dokazovanie za skončené. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie sa v rozsudku zamerlal len na nečestnosť a nekalosť žalovanej, pričom nekalosť a nečestnosť žalobcu ani len nespomenul, zástupca žalovanej v prvom rade upriamuje pozornosť na podnikanie žalobcu v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov. Žalobca sa stal nástupníckou spoločnosťou zanikajúcej spoločnosti MINIHOTOVOSTĚ, a.s., IČO: 35 852 453, ktorej sídlo bolo na ul. Pribinova 25, Bratislava a ktorá zanikla dňa 15.06.2017. Akcionárom zanikajúcej spoločnosti bola známa spoločnosť (nebankový subjekt) POHOTOVOSTĚ, s.r.o., voči ktorej už súdna prax zaujala jednotné stanoviská, a ktorá sa rovnako stala jediným akcionárom aj u žalobcu. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie len oboznámením sa Zmluvy o úvere č. 456894, Rozhodcovskej zmluvy k zmluve o úvere, Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, Dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré súdu predložil žalobca, prihladol na tvrdenia žalobcu. V konaní však nebol predložený žiaden dôkaz (žalobca ho nepredložil), že by žalovaná skutočne prijala návrh zmluvy. V konaní nebol predložený žiaden dôkaz, že žalobca skutočne poskytol žalovanej úver vo výške 300,00 eur a finančné prostriedky aj previedol na účet žalovanej. V konaní nebol (okrem predloženej zmluvy) predložený žiaden dôkaz o registrácii žalovanej za účelom zriadenia užívateľského účtu, nebola predložená žiadna žiadosť na uzavretie zmluvy, ktorú mala žalovaná adresovať žalobcovi, nebol predložený žiaden dôkaz, ktorým by žalobca preukázal zaslanie a doručenie predzmluvného formulára obsahujúceho informácie spotrebiteľského úveru a nebol predložený dôkaz, že návrh zmluvy bol žalovanej formou elektronickej pošty so súhlasom spotrebiteľa a vyjadrením kliknutím na odkaz, ktorý mal byť údajne žalovanej zaslaný prostredníctvom elektronickej pošty, aj skutočne zaslaný. Taktiež nebolo vykonané dokazovanie, či Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, Rozhodcovská zmluva a Dohoda o zrážkach zo mzdy boli žalovanej doručené. Žalovaná totiž popiera (a popierať skutočnosti mienila na ústnom pojednávaní, avšak nebolo jej to umožnené) uzavretie zmluvy a poskytnutie finančných prostriedkov, nakoľko vo svojom veku ani náhodou nedokáže pracovať s počítačom, nemá ani základné znalosti s prácou počítača. Keďže žalovaná mala pôžičku od akcionára žalobcu nebankovej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., tak žalobca disponuje jej osobnými údajmi a vzniklo u nej podozrenie, či nedošlo k zneužitiu jej osobných údajov. Podozrenie má aj preto, že predložená úverová zmluva, ktorá je bez uvedenia dátumu a podpisov zmluvných strán, mala byť uzavretá, resp. odsúhlasená obidvomi stranami, t.j. žalobcom aj žalovanou v ten istý deň, pričom žalobca ju mal potvrdiť a odsúhlasiť v Bratislave dňa 20.11.2014 o 08:34 hod. a žalovaná ju mala potvrdiť a odsúhlasiť vo Vrakuňi 20.11.2014 o 08:34 hod.. Totiž ani elektronickej komunikáciou nemôže byť zmluva odsúhlasená na zhodnú hodinu, minútu dokonca sekundu - 08:34 hod. Žalovaná si nespomína, že by prijala finančné prostriedky od žalobcu a o povinnosti platiť žalovanú sumu sa dozvedela až po doručení platobného rozkazu. Žalobca ju totiž počas štyroch rokov vôbec nekontaktoval ani telefonicky a ani písomne.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil aj s poukazom na § 4 zákona č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri zmluvách uzatvorených na diaľku, avšak v zmysle ustanovení, ktoré súd cituje v rozsudku nevykonával žiadne dokazovanie, ako: „predávajúci je povinný bezprostredne pred odoslaním objednávky spotrebiteľa výslovne, jednoznačne a zrozumiteľne uviesť informácie podľa § 3 ods. 1 písm. a), e), o) a p); Predávajúci je povinný zabezpečiť, aby spotrebiteľ výslovne potvrdil, že bol oboznámený s tým, že súčasťou objednávky je povinnosť zaplatiť cenu; tlačidlo alebo funkcia "objednávka s povinnosťou platby"; Na webovom sídle predávajúceho musia byť najneskôr v okamihu začatia postupu vytvárania objednávky uvedené jasné a čitateľné informácie o prípadných obmedzeniach dodávky tovaru, ako aj informácie o spôsoboch platby; predávajúci je povinný pred uzatvorením zmluvy prostredníctvom tohto prostriedku uviesť aspoň informácie podľa § 3 ods. 1 písm. a), b), e), h) a o); V prípade zmluvy o službách uzatvorenej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho musí byť výslovný súhlas podľa odseku 6 zaznamenaný na trvanlivom nosiči; Zmluva, ktorej náležitosti boli dohodnuté počas telefonického rozhovoru z podnetu predávajúceho podľa odseku 1, je uzatvorená, keď je vyjadrenie súhlasu spotrebiteľa s obsahom návrhu v písomnej forme²³) doručené predávajúcemu. Ak je nesplnenie povinnosti podľa odseku 2 spôsobilé uviesť spotrebiteľa do omylu o odplatnosti právneho úkonu, celkovej cene tovaru alebo služby alebo o spôsobe výpočtu celkovej ceny, spotrebiteľ nie je povinný cenu za dodaný tovar alebo poskytnutú službu uhradiť.

6. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že vzhľadom na obsah dojednania zmluvy poskytnutú čiastkou bola povinná žalovaná vrátiť v lehote kratšej ako 3 mesiace v dôsledku čoho úver sa neposudzuje podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 1 ods. 3 písm. l/ zákona číslo 129/2010 Z.z.). Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2, 3 a 4, § 6 až 8, § 9 ods. 1, 2, 9 a 10, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a 25 a tohto paragrafu. Predmetná zmluva o úvere síce nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko úver mal byť splatený v lehote nepresahujúcej tri mesiace (§ 1 ods. 3 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch), avšak žalobca v zmysle ustanovenia § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch má postavenie tzv. iného veriteľa, nakoľko v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom. Podľa zákonného ustanovenia § 24 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa však aj na zmluvu o úvere uzatvorenú s iným veriteľom, ktorá nie je spotrebiteľským úverom vzťahujú taxatívne stanovené ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. V prípade, ak by aj žalovaná skutočne uzavrela so žalobcom predmetnú zmluvu, tak Zmluva o pôžičke bola uzatvorená ako spotrebiteľský úver podľa § 24 zákona č. 129/2010 Z.z.. Vzájomné vzťahy medzi zmluvnými stranami by boli spotrebiteľské, nakoľko žalobca by poskytol pôžičku žalovanej v rámci predmetu svojho podnikania a žalovaná by bola v postavení fyzickej osoby, ktorej by bola pôžička poskytnutá na jej osobné účely. Preto mal súd prvej inštancie aplikovať na posudzovanie právnych vzťahov aj zákon č. 129/2010 Z.z..

7. Žalovanej z rozsudku nie je zrejmé, čo mal súd prvej inštancie na mysli, cit.: „Žalobca si svoju povinnosť splnil, keď žalovaná porušila podmienky zmluvy, nevrátila úver riadne a včas do 28 dní od poskytnutia úveru 18.11.2014 dňom nasledujúcim 19.12.2014 sa dostala do omeškania so zaplatením dlhu“. Súd prvej inštancie nezdôvodnil akú povinnosť si žalobca splnil, keď žalovaná porušila podmienky zmluvy. Žalovaná odmieta názor súdu prvej inštancie, že si mala byť vedomá počas troch rokov, že má vrátiť dlh aspoň čo do istiny 350,00 €, a že tento ani po uplynutí viac než štyroch rokov nezaplatila. Žalovaná odmieta názor súdu, že zneužíva spotrebiteľskú ochranu na oddialenie splnenia povinnosti, o ktorej by podľa názoru súdu mala byť presvedčená, že nárok oprávneného (malo byť žalobcu) je dôvodný. Žalovaná nikdy nevyslovila, že je presvedčená o tom, že nárok žalobcu je dôvodný, práve naopak, považuje ho za nedôvodný, dokonca zvažuje podať voči žalobcovi podnet orgánom činným v trestnom konaní. Žalovaná odmieta názor súdu, že by si mala byť vedomá záväzkov plynúcich z predmetnej zmluvy, minimálne čo do základu. Žalovaná nie je si vedomá toho, že by mala mať možnosť vopred sa presvedčiť o správnosti svojho postupu, zvážiť si svoje pomery, pred tým ako mala údajne podľa názoru súdu predmetnú zmluvu podpísať, a keď mala údajne povinnosť vrátiť dlh do 28 dní. Pre žalovanú je taktiež nepochopiteľný názor súdu, že až po troch rokoch si žalovaná uvedomila svoju neschopnosť v tak krátkom čase dlh vrátiť, o ktorom totiž žalovaná tri roky nevedela a preto jej nie je známe, prečo si mala túto svoju neschopnosť uvedomiť. Taktiež nechápe, čo mal súd na mysli tým, že jej nič nebránilo zobrať si úver od iného subjektu, dojednať splátkový kalendár a podľa svojich možností v primeranej lehote dlh splatiť. Nie je nám známe, prečo súd prvej inštancie vytyka nedostatky výlučne žalovanej a vo vzťahu k žalobcovi nemá žiadne výhrady. Súdu prvej inštancie nie len že nevádi spôsob

žalobcu uzatvárania zmluvy, RPMN so štvorciferným číslom, úžerná odplata, lehota splatnosti, ale v rozsudku sa ani len nezmienal, že (v prípade ak sa preukáže, že zmluva bola skutočne uzavretá a žalovaná skutočne dostala finančné prostriedky) tak ako žalovaná by konala nezodpovedne tak konal aj žalobca, ktorý navyše porušil svoje zákonné povinnosti. Súd sa zaoberal výlučne tým, že žalovaná nevrátila údajný dlh viac ako štyri roky, pričom žalobcovi nakládol za vinu ani to, že tri roky sa nedomáhal vrátenia úveru, že žalovanú vôbec nekontaktoval a bol nečinný a teda finančné prostriedky mu nijako nechýbali (ak ich vôbec poskytol).

8. Ako už bolo uvedené, žalobca nepredložil žiaden dôkaz, a súd prvej inštancie ho ani nežiadal, pritom odpor bol odôvodnený hlavne pre neskúmanie bonity žalovanej, ktorým by preukázal skúmanie bonity. V prípade ak zmluva bola uzavretá, žalobca je povinný preukázať skúmanie bonity žalovanej, t.j. predložiť dôkaz, ktorým preukáže ako zistil príjmy a výdavky žalovanej a je povinný preukázať, ako mala žalovaná pri príjme 420,00 eur zaplatiť dlh 450,00 eur do 28 dní, v opačnom prípade žalovaná zastáva názor, že žalobca konal vedome, t.j. vedel, že žalovaná by dlh v žiadnom prípade nesplatila v lehote 28 dní, a konal s úmyslom dosiahnuť buď zrážky zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá nie je podpísaná, alebo dosiahnuť vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý by uplatnil v exekučnom konaní, čím by získal väčšie obohatenie. Žalovaná odmieta názor súdu, že vedome neplnila povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď plnenie prijala, ale nechcela včas vrátiť a ani po podaní žaloby. V jednom prípade súd uvádza, že predmetný úver nie je spotrebiteľským úverom a následne uvedie, že zmluva je o spotrebiteľskom úvere. Nebolo preukázané platné uzavretie zmluvy a nie je preukázané, že žalovaná prijala plnenie a preto žalovaná považuje za absurdné, že nechcela plnenie vrátiť a ani po podaní žaloby (prečo by mala vracať niečo, čo nedostala). Za nezrozumiteľný považuje aj názor súdu, že „odpor podaný žalovanou, kde napáda opodstatnenosť takých nárokov, ktoré si žalobca neuplatňuje, náklady na poskytnutie úveru 100,00 €, zmluvnú pokutu, a solventnosť žalovanej, boli bezvýznamné, nakoľko výsledok je taký istý, ako keby odpor nebol podaný“. Podaným odporom žalovaná totiž napadla hlavne absolútnu neplatnosť právneho úkonu aj pre rozpor s dobrými mravmi, pretože takýto spôsob uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy, kedy žalovaná mala vrátiť dlh v lehote 28 dní aj keď na to nemala a žalobca o tom vedel, a vzniesli námietku premlčania, čím sa súd prvej inštancie ani nezaoberal, navyše, keď žalobca sa žiadnym vyjadrením neohradil voči vzneseným námietkam žalovanou. Akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity žalovanej sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Je irelevantné, že žalobca si čiastočným späťvzatím už neuplatňuje náklady na úver a zmluvnú pokutu, dôležité je že si nárok uplatňoval podaným žalobným návrhom a dôležité je, že náklady na úver, zmluvná pokuta a RPMN vo výške až 2 430,96 % boli zakomponované do spotrebiteľskej zmluvy. Na kategóriu dobrých mravov sa kladie osobitný dôraz pri spotrebiteľských zmluvách.

9. Nie je ničím výnimočným vysledovať, že súdne konania v rôznych podobách sa stávajú priestorom na sofistikované právne konštrukcie, ktorými sa sleduje obohatenie sa na úkor iného a kým osoba konajúca s takýmto zlým úmyslom vyzerá ako odborne zdatný subjekt, tak obeť takéhoto konania odborne slabý a neskúsený spotrebiteľ je vo výsledku osobou nezodpovednou. Zmysel a cieľ súdneho konania a výkonu spravodlivosti ekvity sa pri nadmerne formalistickom prístupe úplne vytráca. Za všetko hovorí výsledok takéhoto procesu, podľa ktorého je evidentne spotrebiteľ zaviazaný na plnenia z nečestných zmluvných podmienok, dokonca z nepreukázaných nárokov. Súd by mal mať na zreteli základný účel konania - poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam účastníkov (porov. spravodlivosť nad formálne znenie zákona, správa prezidenta SR o stave republiky z 18. 06. 2015). Ústavné články o súdnej ochrane čl. 46 a nasl., čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s občianskym súdnym poriadkom predstavujú všeobecné požiadavky spravodlivého procesu. Vzťah práva a spravodlivosti načrtoľ český Ústavný súd keď v jednom zo svojich nálezov uviedol: „súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho, ktorého záujmu chráneného príslušnou normou“ (porovnaj nález Ústavního soudu ČR sp.zn. II. ÚS 222/07). Z dôvodu existujúceho nebezpečenstva, že priemerne obozretný spotrebiteľ to nedokáže, je práve zo strany súdneho dvora judikovaná nevyhnutnosť ex offo súdnej kontroly. Je síce pravdou, že SD EÚ zvýšil nároky na spotrebiteľov a na ich aktivitu (porov. rozsudok C-34/13 Kušionová), ale vo vzťahu k tomu, aby sa snažili a urobili viac pre to, aby sa vec dostala pred súd. Pokiaľ však už má vec sudca tzv. „na stole“ a preskúmava vec, tak je povinný ex offo reagovať na nečestné konanie veriteľa a nečestné zmluvné podmienky a naplniť tak článok 6 Smernice. V prípade spotrebiteľskej zmluvy ak existujú dôvodné pochybnosti o správnosti údajov uvedených v

zmluve pri určovaní úrokovej sadzby, výšky RPMN, celkových nákladov, celkovej splatnej čiastky, atď... t.j. ich nesprávne uvedenie je spájané s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, na čo súd prihliada ex offo (uznesenie SDEÚ vo veci C-76/10).

10. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej proti rozsudku súdu prvej inštancie nevyjadril.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdenie otázky, či súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobe v celom rozsahu vyhovel, pričom rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania.

13. V prejednávanej veci súd prvej inštancie s odkazom na ustanovenie § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku rozhodol bez nariadenia pojednávania. Predtým súd prvej inštancie rozhodol vo veci platobným rozkazom, ktorý bol zrušený z dôvodu odporu podaného žalovanou. Žalovaná v odpore spochybňovala platnosť spotrebiteľskej zmluvy, pre nesplnenie podmienok požadovaných zákonom, preverenie bonity klienta, možnosti vrátenia dlhu do 28 dní a neprimeranosti nákladov za poskytnutie úveru 100,00 €, namietala absolútnu neplatnosť zmluvy, žiadala nárok posúdiť podľa § 451 ods.1 a 2 OZ ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a vzniesla námietku premlčania.

14. Podľa § 149 Civilného <. sporového poriadku prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

15. Podľa § 150 Civilného sporového poriadku <. strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (odsek 1). Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia (odsek 2).

16. Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku <. skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela sa považujú za nesporné.

17. Už samotnými pojmami procesný útok a procesná obrana zákonodarca zdôrazňuje kontradiktórnosť procesného postavenia protistrán v sporovom konaní. Ustanovenia § 149 až 154 Civilného sporového poriadku predstavujú inštitucionálne prehĺbenie sporovosti konania upraveného v Civilnom sporovom poriadku, pričom ich cieľom je prispieť k zefektívneniu, zrýchleniu a zhospodárneniu sporového konania. Nová právna úprava v ustanovení § 150 Civilného sporového poriadku zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu, ktorá má za následok procesnú sankciu vo forme buď nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany (§ 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku <.) alebo neúčinnosti ne kvalifikovaného popretia skutkového tvrdenia protistrany (§ 151 ods. 2 Civilného sporového poriadku <.). Koncentrácia konania predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania a tvorí jednotu s jedným z nosných princípov novej právnej úpravy sporového konania, a to s princípom arbitrárneho poriadku.

18. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

19. Podľa § 296 CSP spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužívajú.

20. Nová právna úprava postupu súdu v procese dokazovania sa výrazne odlišuje od právnej úpravy v Občianskom súdnom poriadku. Podľa novej právnej úpravy súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Proces dokazovania je teda v novej právnej úprave vybudovaný výlučne na princípe prejednacosti, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto sa v novej právnej úprave presúva na procesné strany.

21. Výnimočne však súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrhli (tzv. príklon k vyšetrovaciemu princípu), ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to zákon explicitne umožňuje. Ide, okrem iného, aj o spotrebiteľské spory, v ktorých súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Takýto postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych vzťahov. Zákonodarcu to zhrnul tak, že súd sa nebude spoliehať v plnej miere na splnenie si dôkaznej povinnosti spotrebiteľa, ale môže prevziať dôkaznú iniciatívu sám.

22. Ako konštatoval predkladateľ novej právnej úpravy, koncentrácia konania predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania a je plne v súlade s koncepcným zameraním Civilného sporového poriadku. Rovnako tvorí funkčnú a teleologickú jednotu s jedným z nosných princípov novej právnej úpravy sporového konania, a to s princípom arbitrážneho poriadku (čl. 10 CSP). Sudca so znalosťou konkrétnej veci vie najlepšie posúdiť adekvátnosť a včasnosť uplatnenia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, preto je nówum, spočívajúce v zavedení inštitútu sudcovskej koncentrácie (pozri § 153 CSP), plne odôvodnené a žiaduce. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú uplatnené včas aj vtedy, ak ich strana predložila ako reakciu na skutočnosti, o ktorých nevedela, ani ich nemohla predvídať, a ktoré vyšli najavo až po tom, ako mala strana povinnosť označiť a predložiť skutočnosti a dôkazy. Zákonná koncentrácia konania (pozri § 154 CSP) predstavuje objektívnu časovú hranicu pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorá môže byť ešte sprísnená uplatnením sudcovskej koncentrácie. Povaha spotrebiteľského sporu a postavenie spotrebiteľa ako objektívne a prirodzene slabšej strany právneho aj procesnoprávneho vzťahu však podľa predkladateľa vylučujú uplatnenie prísnej koncentrácie konania typickej pre všeobecné sporové konania. Z tohto dôvodu spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Aj v spotrebiteľských sporoch vyhlási súd uznesenie, ktorým sa dokazovanie končí. Toto uznesenie však bude zaväzovať len dodávateľa. Spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej. Ak je spotrebiteľ zastúpený advokátom, ustanovenie § 296 CSP sa nepoužije.

23. V zásade teda platí, že dokazovanie v sporovom konaní slúži na zistenie toho, čo strany tvrdili, pričom súd má možnosť materiálnej korekcie, a teda môže strany vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP). Tento materiálny korektív však nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán a ich povinnosť tvrdiť. Jeho účelom je len v rozumnej miere zmierniť prísne formálne dôsledky nesplnenia povinnosti tvrdiť (porov. Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016).

24. Postup súdu prvej inštancie sa odvolaciemu súdu javí rozporný s ustanovením § 215 Civilného sporového poriadku <., v zmysle ktorého súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu procesným postupom podľa Civilného sporového poriadku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku <., podľa ktorého je potrebné postupovať aj v spotrebiteľských sporoch (pri ktorých sa nepoužívajú ustanovenia o sudcovskej a zákonnej koncentrácii v zmysle ustanovenia § 296 Civilného sporového poriadku <.).

25. Dôvodom pre vyhovie žalobe súdom prvej inštancie bolo preukázanie zo strany žalobcu jeho tvrdení o uzavretí zmluvy a poskytnutí úveru žalovanej. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalovaná v odpore namietala platnosť predmetnej zmluvy a vzniesla námietku premlčania. Žalobca sa k zaslanému odporu žalovanej písomne nevyjadril. Skutočnosti uvádzané v žalobe ohľadne uzavretia zmluvy a poskytnutia úveru sú otázkami skutkovými a odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie v konaní bol povinný v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku považovať skutkové tvrdenia žalobcu za popreté a teda za sporné.

26. Rovnako bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu významné vyriešiť tiež tú procesnoprávnu otázku, či súd prvej inštancie mohol podľa ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku vo veci samej rozhodnúť bez nariadenia pojednávania za situácie, keď skutkové tvrdenia strán sa stali spornými a zároveň nešlo ani o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, keď žalovaná v odpore rozsiahlou argumentáciou namietala neplatnosť zmluvy o úvere.

27. Podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

28. Z ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku teda vyplýva, že súd prvej inštancie môže vec samú prejednať a rozhodnúť o nej bez nariadenia pojednávania okrem toho, že ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci i v prípade, že hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur (daný prípad) a ak skutkové tvrdenia strán nie sú sporné.

29. Podľa § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

30. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd prvej inštancie bez nariadenia pojednávania môže vec prejednať a rozhodnúť súčasne len za podmienky, že bol náležite zistený skutkový stav veci na základe stranami predložených listín, lebo nimi boli preukázané všetky medzi stranami sporné skutkové okolnosti, významné pre právne posúdenie veci. Ak totiž ustanovenie § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku upravuje podmienku, že skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, vyjadruje tým nielen požiadavku, aby súd prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu veci nevychádzal, samozrejme okrem zhodných tvrdení strán, resp. zo skutkových tvrdení strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela (§ 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku), z iného dôkazu ako z listín predložených stranami (ich zástupcami alebo splnomocnencami), ale aj podmienku, že všetky rozhodujúce skutočnosti budú zhodnými, resp. nespornými tvrdeniami strán, a nimi predloženými listinami náležite preukázané a že teda podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie nebude (aj) nesplnená povinnosť tvrdenia alebo neunesenie dôkazného bremena. Ak sa ukáže, že strana doteraz nesplnila svoju povinnosť tvrdenia (neuviedla všetky rozhodujúce skutočnosti alebo ich uviedla neúplne) alebo povinnosť dôkaznú (nenavrhol dôkazy potrebné na preukázanie všetkých svojich sporných tvrdení, ktoré sú pre právne posúdenie veci významné), musí súd prvej inštancie, aj keby išlo o spor podľa ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, ako to bolo v danom prípade, vždy nariadiť pojednávanie (§ 297 veta prvá Civilného sporového poriadku), pretože si musí splniť obligatórnu povinnosť v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku a informovať o rozsahu sporných a nesporných skutočností a dokazovania, čo bez nariadenia pojednávania nie je možné.

31. Z uvedených dôvodov je potom možné tiež uzavrieť, že na prejednanie veci samej v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku nariadiť na súde prvej inštancie pojednávanie, i keď ide o spotrebiteľský spor do 1.000 eur, len vtedy, ak strany sporu prostredníctvom nimi predložených listinných dôkazov a svojich nesporných tvrdení uniesli bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno a ak podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej bol týmito dôkazmi (prípadne aj pomocou zhodných, resp. nesporných tvrdení strán) zistený skutkový stav veci, čo však daný prípad nie je.

32. S poukazom na vyššie uvedené je potom nesporné, že súd prvej inštancie tiež pochybil, ak vo veci vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového

poriadku, nakoľko porušil svoju obligatórnu povinnosť v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku tým, že neurčil, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné, čím porušil zákonom dané procesné práva žalovanej pre ďalší jeho procesný postup v kontradiktórnom sporovom konaní, najmä vytvorenie mu priestoru na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku (procesnej obrany) vo vzťahu k ochrane subjektívnych práv a oprávnených záujmov.

33. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

34. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

35. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak, ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

36. Odvolací súd poukazuje i na to, že obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94).

37. Porušením práva na spravodlivý súdny proces je možné podľa odvolacieho súdu chápať i taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd strane znemožní realizáciu tých práv, ktoré jej priznáva Civilný procesný poriadok za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými predpismi.

38. Vady konania vymedzené v ustanovení § 389 ods. 1 písm. a) až c) Civilného sporového poriadku sú porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj citovaný čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

39. Odvolací súd poukazuje i na to, že obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 Ústavy <. SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94 <.).

40. Porušením práva na spravodlivý proces je potrebné podľa odvolacieho súdu chápať i taký postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd strane znemožní realizáciu tých práv, ktoré jej priznáva Civilný procesný poriadok za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými predpismi. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

41. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku (čo je použiteľné i pre uznesenie) súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje

za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

42. Odôvodnenie rozsudku súdu a primerane i uznesenia (§ 234 ods. 2 CSP) musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

43. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho rozhodnutia, ktoré súd zavinil svojím procesným postupom, spravidla vždy strane odnímajú možnosť konať pred súdom. Tieto vady zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti rozhodnutia. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkové otázky. Samotné rozhodnutie musí byť logickým a právnym vyústením priebehu konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

44. Súd prvej inštancie svojím postupom porušil základné zásady spravodlivého súdneho procesu, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevyhodnotil skutkovú a právnu argumentáciu žalovanej, ktorá vo vzťahu k predmetu sporu bola relevantná a svoj záver o dôvodnosti žaloby odôvodnil len stotožnením sa s argumentáciou žalobcu. Povinnosťou súdu je vždy sa vyrovnáť s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie. Ak sa súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiada relevantným spôsobom so zásadnou námietkou sporovej strany, treba absenciu argumentácie všeobecného súdu považovať za prejav arbitrárnosti a porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (Ústavný súd SR, sp. zn. II. ÚS 410/2006).

45. Odvolací súd z obsahu preskúmaného rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie nevyhotovil napadnutý rozsudok v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Závery v ňom obsiahnuté sú nedostatočné, v odôvodnení rozsudku nie sú uvedené komplexne skutkové zistenia v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvoriť záver o celkovom skutkovom stave. Súd musí potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitosť zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje. Preskúmaný rozsudok tak nenapĺňuje požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti. Napadnuté rozhodnutie neobsahuje ani presvedčivé hodnotenie dôkazov, keďže v ňom nie je nepochybným spôsobom uvedené, ktoré z rozhodných skutkových okolností boli preukázané a ktoré nie. Z celkového kontextu odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva absencia presvedčivého a výstižného vysvetlenia dôvodov rozhodnutia. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal podrobnou argumentáciou žalovanej, ktorá spochybňovala dôvodnosť podanej žaloby.

46. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

47. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

48. Nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia musí byť napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu; konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti). Tomu zodpovedá aj znenie ust. § 388 CSP, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Pokiaľ teda existujú dôvody pre zrušenie rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť (viď rozhodnutie NS SR 7Cdo 157/2011).

49. Odvolací súd upriamuje pozornosť aj na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov v skutkovo obdobných veciach, v ktorých súdy skonštatovali nepreukázanie uzavretia zmluvy o úvere a nepreukázanie poskytnutia úveru (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9Co/112/2019 zo dňa 19.12.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/362/2018 zo dňa 25.09.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/40/2019 zo dňa 10.09.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/126/2019 zo dňa 20.06.2019).

50. Odvolací súd konštatuje, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, neostávalo odvolaciemu súdu nič iné, než tento napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku zrušiť a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

51. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania (akt. stranami), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania (akt. strany), ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (akt. strán) (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

52. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právny názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok, nariadiť vo veci pojednávanie, splniť si procesnú povinnosť v zmysle § 181 ods. 2 CSP, na základe iniciatívy procesných strán prípadne doplniť dokazovanie a následne výsledky vykonaného dokazovania potom vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku a v ustanovení § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľa, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v prvom rade posúdiť platnosť uzavretej úverovej zmluvy, reagujúc tak na rozsiahlu argumentáciu žalovanej, podľa ktorej nie je možné považovať za preukázané platné uzavretie zmluvy, vysporiadať sa tiež s otázkou reálneho poskytnutia úveru, posúdiť tiež dôvodnosť vznesenej námietky premlčania, ako aj všetky ďalšie rozhodujúce otázky.

53. V odôvodnení rozhodnutia je rozhodne nevyhnutné uviesť aj citáciu aplikovaných právnych noriem, vysvetlenie, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem a dostatočnú argumentáciu pri ich výklade. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne

odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva sporovej strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán sporu.

54. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

55. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).